

Myšlenková nádrž

IKDP. Zkratka, kterou budete v Novém HLASu nacházet častěji. Znamená „Institut pro křesťansko-demokratickou politiku“. Jde o nový think-tank (doslova „myšlenkovou nádrž“), založený KDU-ČSL.

K čemu jsou stranám think-tanky? Jak které, chtělo by se odpovědět trochu uštěpačně. Podmínkou úspěchu je vždycky dobrý tým a kvalitní know-how. Troufám si říct,

že IKDP má obojí. Správní radu tvoří europoslanec Pavel Svoboda, senátor Václav Hampl, europoslankyně Michaela Šojdrová, přírodovědec a teolog Marek Orko Vácha a předseda KDU-ČSL Pavel Bělobrádek. Vedle správní rady tvoří jádro institutu International Council, projektová rada a výkonný tým. Informace o nich najdete na stránkách www.ikdp.cz.

Jaké je poslání IKDP? „Vnášet do veřejné debaty nové impulsy z pohledu křesťanské demokracie na člověka a společnost a promýšlet a moderně interpretovat hodnoty, na nichž vyrostla evropská civilizace.“ To se píše v základácké listině IKDP. Nástroje k dosažení tohoto cíle vidíme v pořádání seminářů, besed a konferencí a v publikační činnosti. Tu jsme už zahájili zveřejňováním textů, které najdete na www.ikdp.cz v záložce „Nedělní glosa“.

Jeden z prvních napsal krátce po brexitu Petr Pithart. Naděje pro Evropskou unii nevidí – trochu provokativně – v politikách

EU, ale v představitelích Německa. „Nevěřím, že Evropané najdou jednu podle unijních pravidel rozhodného, moudrého a charismatického státníka, ‘prezidenta’ Unie. Ani věrohodného ‘ministra zahraničí’. Budou to vždycky jen politici, vyhandlování při přetlačování frakcí v Evropském parlamentu,“ píše Petr Pithart a dodává: „Evropany respektovaná role Německa s Merkelovou v čele představuje nejsilnější naději, že se Unie i se schengenským režimem uvnitř udrží. Že krizi překoná. Měli bychom této naději přizpůsobit naši evropskou politiku a paní kancléřku mlčky či hlasitě uznat.“

Pro tentokrát by to stačilo. Buďte dobré myslí. A přestávejte-li snad být, dejte si čerstvé myšlenky na našich stránkách.

Váš Bob Fliedr
ředitel IKDP

Rodinná politika je investicí do lidí

■ OTAKAR HAMPL

Rodina je základní jednotkou společnosti a prostorem tvorby lidského kapitálu. Na její prosperitě závisí udržitelný rozvoj naší společnosti nejen v oblasti kulturní, sociální a ekonomické, ale i výchovné a emocionální. Fungující a stabilní rodina představuje základní pilíř celkové sociální soudržnosti společnosti.

Přes všechny nenahraditelné funkce rodiny pro společnost i pro jednotlivce však není atmosféra v naší společnosti vůči rodině příznivá. Pokud bude tento nepříznivý stav trvat i nadále, bude bez fungující rodiny ohrožena samotná existence společnosti. Nedostatečná podpora rodiny se totiž rozhodující měrou podílí na demografickém propa-

du, který narušuje mezigenerační solidaritu, prohlubuje proces stárnutí obyvatelstva a může způsobit zásadní civilizační změnu. Žádné zázračné a rychlé řešení s ohledem na současný stav veřejných rozpočtů i dosavadní podcenění úlohy rodinné politiky v tuto chvíli neexistuje. Přesto se současné vládě podařilo vyslat jasný signál, že to s rodinami myslí vážně. Podařilo se prosadit řadu opatření, která zlepšila ekonomickou situaci rodin – postupné zvýšení daňového zvýhodnění na druhé, třetí a každé další dítě, zavedení a následné zvýšení slevy na dani za umístění dítěte ve školce, snížení daně z přidané hodnoty na nenahraditelnou dětskou výživu. Rodinám pomůže i zavedení dětských skupin. Tyto kroky spolu s dalšími prorůstovými opatřeními přispěly i k povzbuzení domácí poptávky a nastartování naší ekonomiky. Významně klesla nezaměstnanost a postupně vzrostly mzdy. I to je dobrá zpráva pro pracující rodiče.

V řadě oblastí ale přetrvává lhostejnost společnosti vůči rodině. V důsledku nedosta-

tečné transparentnosti sociálního státu nechtěně mizí stmelující prvek vzájemné zodpovědnosti, a tím i soudržnost generací. Původní přímá rodinná vazba děti – rodiče je nahrazena systémem státního přerozdělení v rámci sociálního a zdravotního pojištění. Užitek z vychovaných dětí v podobě vysokých pojistných odvodů a daní stát přerozdělí na důchody a zdravotnictví, zatímco rodinám zůstávají práce a náklady bez náležité kompenzace. Tvorba lidského kapitálu (= výchova nové generace a plnění dalších funkcí rodiny) nejsou v systému materiálně a finančně oceněny, což rodiny s dětmi vůči ostatnímu obyvatelstvu výrazně znevýhodňuje.

K dílčí nápravě tohoto stavu vláda připravuje opatření posilující zásluhovost pracujících rodičů v důchodovém systému – s použitím odstupňovaných sazeb odvodů pojistného podle počtu dětí. To by přispělo ke zlepšení ekonomické situace rodin a spravedlivějšímu postavení rodin s dětmi v rámci daňového a sociálního přerozdělování.

Ani zdaleka ale není vyhráno a kolem tohoto opatření lze čekat tuhý boj.

Život rodinám komplikuje i malá nabídka flexibilních a částečných úvazků, které jsou běžné ve většině vyspělých zemí. Přitom platí, že nejen matky, ale i otcové by si přáli mít více času na to, aby se mohli věnovat výchově a rozvoji svých dětí. To si ale vzhledem k celkově malé kompenzaci nákladů na výchovu dětí ze strany státu a veřejných pojistných systémů ve většině případů nemohou dovolit. Vláda by měla vytvářet všestranně příznivější společenské klima a podmínky, odstraňovat bariéry a společenské tlaky, kterým jsou rodiny vystaveny a které ohrožují jejich funkčnost. Měla by více zdůrazňovat význam hodnoty manželství a stabilní rodiny pro harmonický život rodičů a kvalitní výchovu dětí a také pro celkové bezproblémové fungování společnosti.

Je ovšem třeba zdůraznit, že rodinná politika a politika sociální nejsou totéž. Zatímco sociální politika „řeší problém“, prarodinná politika je investicí do lidského kapitálu země. Rodinná politika tedy nemůže být zaměřena jen na ochranu nízkopříjmových domácností, ale cíleně by měla být orientována i na podporu rodin se středními a vyš-

šími příjmy. Tyto rodiny za minimální nebo žádné podpory hradí plně všechny náklady a ve výsledku se tak svými disponibilními příjmy přibližují těm, kdo jsou pro nízké příjmy ze sociálních systémů podporováni. Rodinnou politiku je proto zapotřebí zásadně odlišit od politiky sociální a od politiky zaměstnanosti a zaměřit ji na podporu fungujících rodin a spravedlivé ocenění a kompenzaci jejich přínosů pro společnost. V rámci toho je nezbytné věnovat náležitou pozornost ocenění domácí práce a nákladů rodičů při výchově budoucí generace. Cestu k řešení těchto problémů měla ukázat nová koncepce rodinné politiky, připravovaná ministerstvem práce a sociálních věcí a odbornou komisí pro rodinnou politiku. Způsobem vzniku i svým obsahem ale vzbuzuje řadu velkých otázek a zaslouží si oprávněnou kritiku odborníků i médií. Vicepremiér Bělobrádek proto požádal premiéra Sobotku, aby přípravu dokumentu zastavil a začalo se znovu a lépe.

Autor je ekonom, člen projektové rady IKDP

Posílit demokracii – a přijít o spojení...

Vojenský puč v Turecku v noci z 15. na 16. červenec skončil fiaskem. Paradoxně posílil proislámsky orientovaného prezidenta Erdogana a stranu AKP. Vládní činitelé hovoří o vlastizradě pučistů a přistoupili k drakonickým opatřením vůči všem, kdo se do něj fakticky či zdánlivě zapojili. Kromě armádních důstojníků jde o nepohodlné soudce, novináře, zaměstnance státní správy, dokonce i učitele na státních školách.

Všechna tato opatření se interpretují jako výraz vůle lidu, tedy většiny Turků, kteří stojí za prezidentem a vládou. Západní elity pak nositelům politické moci v Turecku, vzešlým z voleb, vyslovili plnou podporu. Nepodařený vojenský puč pohřbil naději na zachování dědictví atatürkovské éry v podobě institucí a funkcí sekulárního státu, který byl po celá desetiletí významným spojencem Západu v geopoliticky exponovaném místě hranice mezi Evropou a Asií. Turecké vojenské kontrole Dardanelské úžiny západní velmoci i postkomunistické země nepřímou vděčí za to, že se kdysi sovětské vojenské lodě nedostaly do Středomořího moře. Turecko je státem s víceméně předmoderní sociální strukturou. Kariéra v armádě a státní správě byla mnohdy jediným možným nástrojem sociální mobility pro venkovské obyvatelstvo, většinově vyznávající sunnitskou odnož islámu.

Když před lety začala přístupová jednání mezi Tureckem a EU, mnozí poukazovali na to, že tlačit Turky k plnění unijních standardů liberální demokracie znamená nejen nesplnitelný cíl, ale jejich plnění že může Turecko i zničit. Evropa potřebuje Turecko nejvíc jako politického a vojenského spojence, jako dostatečně pevné předpolí nestabilního a kulturně značně odlišného Blízkého východu. Nakolik tlak Západu na posilování standardů západní demokracie otevřel cestu k politizaci náboženské identity širokých vrstev v Turecku, jež znamená volební vzestup AKP?

Prezident Erdogan a jeho spojenci využili nezdařeného puče k zúčtování s oponenty a nastolují autoritářský model vlády, postavený na silném vůdci legitimizovaném přímou volbou. Když začali mluvit o znovuzavedení trestu smrti, probudili se západní předáci k rozhodnému odporu a prohlá-

sili, že země zavádějící trest smrti na členství v EU nemůže pomýšlet. Je to vhodný symbol toho, co bystří pozorovatelé vědí už dávno, tedy že Turecko neplní unijní standardy ve spoustě dalších oblastí. Působí ale groteskně, když ti samí lidé, kteří gratulovali tureckému vedení k potlačení nedemokratické vojenské vzpoury, následně vyjadřují nelibost nad tím, že daná elita projeví ambici strážce této vzpoury popraviti... Evropa si zkrátka nepřiznala, že Turecku, které potřebuje k účinnému řešení migrační krize, by paradoxně úspěch vojenského puče pomohl, a ne uškodil. Turecko vedené proislámsky orientovaným novodobým sultánem nejenže nepatří do EU, ale může být pro Evropu i pro Blízký východ dokonce geopolitickým problémem. Tedy ne řešitelem, ale příčinou problému.

KDU-ČSL je jedinou politickou silou, která dlouhodobě odmítá členství Turecka v EU. A důvod? Nemá to absence standardů liberální demokracie v kemalovském Turecku, ale odklon od principů sekulárního státu v podání AKP. Ten představuje pro západní demokracii větší hrozbu než systém postavený na silné roli armády. To, co lidovci tvrdí už víc než deset let, dnes najednou začnou zastávat všichni. A všichni se začnou tvářit, že je to úplně přirozené.

Vladimír Hanáček
politolog a předseda
Mladých lidovců

Osobnost Charlotty Masarykové

■ 26. 6. / Letos je to 90 let, co byl v údolí Zákopčí valašské obce Hutisko-Solanec postaven pomník naší první „první dámy“ Charlottě Garrigue Masarykové. Autorem kamenného monolitu s portrétem její hlavy a s vytesaným nápisem „Ženě trpitelce a všem jejím sestřím – To the suffering women and all her sisters“ byl řídký učitel Cyril Mach a obyvatel Zákopčí, reliéfu hlavy pak Václav Hynek Mach, profesor na VUT Brno. Současný starosta obce Hutisko-Solanec V. Petružela nechal v roce 2015 restaurovat tento unikátní památník a upravit okolí. Vzniklo tak důstojné prostředí, které si tato vynikající žena zaslouží.

Slavnostního znovuoživení pomníku se na pozvání pana starosty zúčastnila řada hostů. Delegaci Sdružení žen KDU-ČSL ze Zlínského a Moravskoslezského kraje i z regionů českých vedla europoslankyně a čestná předsedkyně SŽ KDU-ČSL M. Šojdrová. Se zdravící vystoupil senátor Jiří Čunek. Děkujeme panu starostovi Petruželovi za milé pozvání a úžasnou atmosféru navzdory deštivému počasí. Za podporu našich iniciativ musíme poděkovat i našemu panu ministru kultury Hermanovi.

Eliška Janšová
předsedkyně SŽ KDU-ČSL

Dana Forišková
předsedkyně SŽ KDU-ČSL
Moravskoslezského kraje

Rodina pod palbou

Instituce rodiny má ve společnosti výjimečné postavení ze sociologického, výchového či ekonomického pohledu. Proto jí věnuje náležitou pozornost i stát. Už více než rok vzniká v ústraní na MPSV

nová koncepce rodinné politiky, která má nahradit dokument z roku 2005. První návrhy koncepce se dostaly k odborné veřejnosti před několika měsíci.

Přístup ministryně Marksové je hodně problematický. Velmi hlasitě totiž podporuje i jiné alternativní formy soužití než klasickou rodinu a prohlašuje, že rodinu ani nedokáže definovat. Hodnotový relativismus v praxi... I v rámci diskuse o koncepci rodinné politiky jsme od ministryně nejprve slyšeli, jak je nutné prodloužit věk, v němž mohou podstupovat ženy umělé oplodnění. Ani slovo o podpoře zkrácených úvazků, zajištění hlídání, daňových úlevách, nastartování demografického růstu – tedy o tom, co rodiny opravdu potřebují.

Místo toho se řeší následek, a ne příčina. Vůbec se nediskutuje o tom, co by vláda mohla udělat pro to, aby se mladí lidé nebáli vstupovat do manželství dříve a neodsouvali příchod dětí do příliš pozdního věku. Místo toho se věnujeme různým socialistickým výstřelkům a experimentům. Nejen na tyto problémy chtěl upozornit letošní „Pochod pro rodinu“ uspořádaný MKD v sobotu 13. srpna v Praze. Snad při formulování rodinné politiky nezůstane stát zdravý rozum stranou.

Jan Málek
předseda MKD

Brexit: a co dál?

■ 30. 6. / Mladí křesťanští demokraté uspořádali v poslaneckém klubu KDU-ČSL (s podporou nadace Hannse Seidela) diskusi o brexitu.

Spolu s poslancem KDU-ČSL zde se svými příspěvky vystoupili politolog Roman Joch, ekonom Aleš Rod, diplomat Jaroslav Ludva a student Tomáš Konečný. Ten uvedl posluchače do kontextu současné britské politiky a nálad v zemi. Podle něj si možnost odchodu z EU nedokázal skoro nikdo představit. R. Joch přiblížil americký pohled na věc. Podle něj by Američané nejraději vyjednávali jen s jediným zástupcem za celou EU, je jim tedy blízký koncept evropského federalismu. Joch označil expremiéra Cameronona za brilantního politika – jemuž ale nevyšla hra s Brexitem. J. Ludva pohovořil o budoucích vztazích Česka a EU a položil si otázku, kdo bude teď místo Británie naším partnerem s obdobným názorem. Má za to, že kvůli odchodu Británie nebude na pořadu dne další rozšiřování Unie. J. Kláška apeloval na to, aby si občané ČR uvědomovali, že jsou i občany EU a sjednocující se Evropy. Nejednotnost vede nutně k většímu vlivu Ruska ve střední a východní Ev-

ropě. S třaskavým příspěvkem nakonec vystoupil A. Rod, který na základě dat vypracel katastrofické scénáře vývoje britského hospodářství. Britové jsou podle něj schopni ustát odchod z EU díky vlastní měně i díky značné odlišnosti své ekonomiky od jiných států.

Následující plodná hodinová diskuse se týkala zejména přijetí eura, výhod a nevýhod jednotného trhu a také budoucí pozice Česka v EU. Mladí křesťanští demokraté přispěli touto panelovou diskusí k ujasnění řady motivů, proč se občané Velké Británie rozhodli tak, jak se rozhodli. MKD bude v přednáškách o budoucnosti Evropy pokračovat.

Josef Švéda
předseda MKD Praha

Vítězky 1. ročníku „Naše politička 2016“

- Karlovarský kraj:
Olga Haláková,
starostka Bečova nad Teplou.
- Ústecký kraj:
Alena Antošová,
zastupitelka Proboštova.
- Pardubický kraj:
Terezie Šmolíková,
zastupitelka Litomyšle.
- Královehradecký kraj:
Veronika Čepelková,
zastupitelka Týniště nad Orlicí.
- Vysočina:
Marie Prknová,
starostka obce Černíč.
- Olomoucký kraj:
Gabriela Jančíková,
za dlouholetou činnost pro KDU-ČSL.
- Moravskoslezský kraj:
Dana Forišková,
místostarostka Příbora.
- Zlínský kraj:
Šárka Jelínková,
radní Bystřice pod Hostýnem.
- Jihomoravský kraj:
Jaromíra Vítková,
krajská zastupitelka,
místostarostka Boskovic.
- Praha:
Daniela Rázková,
starostka MČ Praha 12.

Zvláštní cenu CV SŽ KDU-ČSL za mimořádný kulturní počin získala Eva Nováková (založení klubu UNESCO v Kroměříži).

Učili jsme se politice za běhu

■ JAN KASAL

Na konci července 1991 bylo založeno občanské sdružení Evropská akademie pro demokracii, a to jako vzdělávací organizace tehdejší ČSL. Za 25 lety činnosti EAD se ohlíží předseda správní rady.

Píše se rok 1991. Do ČSL vstoupili během dvou let desítky tisíc lidí a mnoho dalších o vstupu uvažuje. Jak jim zprostředkovat informace? Jak umožnit všem, kteří se v křesťanskodemokratické politice chtějí vzdělávat, aby načerpali nové znalosti a osvojili si politické dovednosti? Předchozí systém stranického vzdělávání se rozpadl, Ústřední politická škola byla zrušena, stranický tisk se ocitl v ohromných a neřešitelných problémech. Příspěvek státu na činnost politických stran byl spíše symbolický a na nezbytné stranické vzdělávání prostředky téměř žádné. V této situaci padlo rozhodnutí

založit organizaci po vzoru bratrských stran CDU a CSU. Tedy něco jako nadace Konrada Adenauera (KAS) a Hannse Seidela (HSS). Už tehdy jsme cítili, že místo Československa je v Evropě a evropských strukturách. A tak naše vzdělávací instituce dostala jméno Evropská akademie pro demokracii (EAD). Zkušenosti jsme rádi čerpali u našich sousedů – u KAS, HSS, ale také u rakouské Lidové akademie a Akademie holandských křesťanských demokratů. Rád si připomínám i své předchůdce ve vedení EAD: Petra Nebeského a Jindřicha Kabáta.

Je třeba otevřeně přiznat, že prakticky celá politická lidovecká reprezentace šla i do vysokých ústavních funkcí bez systematické předchozí přípravy. Neučili jsme se politice za pochodu, ale za běhu. Stačit špičkám ostatních stran, jejichž vedení se rekrutovala z různých centrálních institucí (např. z Prognostického ústavu), vyžadovalo velké úsilí. Nejinak na tom byly stovky našich čerstvě zvolených starostů. Nebylo kde čerpat informace, o internetu se nám ani nesnilo, materiály se množily na cyklostylech, nanejvýš na kopírkách. Proto se tehdejší práce EAD soustředila hlav-

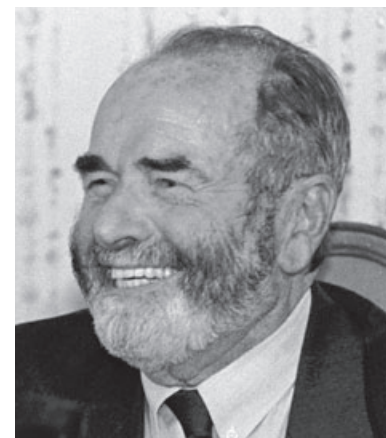
ně na různé formy osobních setkání. Naši komunální politici často jednali v hlavním jednacím sále dnešní České národní rady, později Poslanecké sněmovny a s přednáškami se vyjíždělo i do regionů. Dobré roky se střídaly s těmi méně dobrými, každé volby znamenaly zvýšenou aktivitu při přípravě kandidátů. V mezidobí jsme se snažili nové členy seznamovat se základy křesťanskodemokratické politiky. Nepočítané bylo i různých odborných seminářů a konferencí. V letech hojnosti jsme vydávali i časopis *Obzory* a podařilo se vydat encyklopedii našich politiků *Cestami křesťanské politiky* (ed. Michal Pehr a kol.) a spoluvytvořit filmový dokument *Lid v názvu strany* (režie Jiří Šindar). Akcí byly stovky a zúčastnily se jich desetitisíce zájemců. Děkuji všem přednášejícím a školitelům, kteří se svých úkolů zhostili za skromné nebo většínou žádné materiální podpory.

O naší budoucnosti a šíři aktivit rozhodnete vy, kteří jste se s naší činností setkali nebo se k tomu teprve chystáte. Své poslání vnímáme jako službu křesťanské demokracii a pevně věřím, že tomu tak bude i v příštích letech. ■

DOKUMENTY

1947

Tigrid: křesťanství, svoboda, demokracie a lidská slušnost

Upřímně věřím v Evropu, její tradice, její mravní kodex a její životní míru; věřím v evropské myšlenkové společenství a v evropský odkaz, znamenají-li tato slova ještě něco. Věřím v křesťanství, v učení Kristovo, jsem hluboce přesvědčen, že všechny naše činy, ať už v životě nebo v politice, musí se především řídit zásadami mravními. Věřím, že zdravým společenstvím v Evropě může být jen to společenství, které zdůrazňuje a také uskutečňuje křesťanské zásady a které usiluje o to, aby se přiblížilo jeho základním ideálům. Nejsem doktrinář a nevěřím v žádný z existujících -ismů; věřím v křesťanství, ve svobodu, v demokracii a v lidskou slušnost.

„Smysl Mnichova“
Obzory č. 38 (1947), str. 557

PAVEL TIGRID (rozený Schönfeld; 1917–2003), významný český spisovatel, publicista a politik, jeden z nejvýraznějších představitelů českého protikomunistického exilu. Za druhé světové války redaktor a hlasatel BBC, před únorem 1948 jeden z nejuznávanějších nekomunistických novinářů. Šéfredaktor lidoveckého týdeníku *Obzory* a zakladatel lidoveckého časopisu *Vývoj*. Po odchodu do exilu stál u zrodu Rádia Svobodná Evropa. V roce 1956 založil v New Yorku čtvrtletník *Svědectví*, v roce 1960 s ním přesídlil do Paříže. V Německu od druhé poloviny 70. let spolupracoval s benediktinským opatem Anastázem Opaskem a vídeňským exulantem Ivanem Medkem v rámci organizace *Opus bonum*. Hned po sametové revoluci 1989 se stal poradcem prezidenta Václava Havla. V letech 1994–1996 byl ministrem kultury nominovaným KDU-ČSL. Zasloužil se mj. o vznik Česko-německého fondu budoucnosti. Držitel řady mezinárodních ocenění literárních i politických, mj. Řádu T. G. Masaryka (1995).